

2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 198

Tel.: 24-36-41

Nr. 06/650 din "25" 02 2013

La CJ 10 nr. 53 din 12 februarie 2013

**Domnului Victor POPA,
Președinte al Comisiei juridice,
numiri și imunități a Parlamentului
Republicii Moldova**

Stimate domnule POPA,

Prin prezenta, Vă remitem atașat Rapoartele de expertiză anticorupție asupra proiectului legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 48 din 07 februarie 2013) și proiectului de lege pentru completarea articolului 24 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (nr. 49 din 07 februarie 2013).

Anexă: 1. Raportul de expertiză asupra proiectului de lege cu pentru modificarea și completarea unor acte legislative (nr. 48 din 07 februarie 2013) – 2 file

2. Raportul de expertiză asupra proiectului de lege pentru completarea articolului 24 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (nr. 49 din 07 februarie 2013) -- 3 file

Cu respect,

director

Viorel CHETRARU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (Codul contravențional, Codul penal, Legea nr.149 din 08.06.2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este deputat în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr. 780-XV din 27 decembrie 2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul este elaborat în scopul excluderii fenomenului pescuitului ilegal, excesiv și braconajului piscicol în obiectivele acvatice piscicole naturale de pe teritoriul Republicii Moldova.

d. Suficiența argumentării. Elaborarea proiectului este binevenită și necesară, însă considerăm că argumentele invocate de autor în nota informativă justifică parțial necesitatea elaborării proiectului sau, mai bine zis, descrie soluționarea parțială a situației dificile care există în domeniul piscicol din republică.

La ziua de astăzi starea obiectivelor acvatice piscicole naturale de pe teritoriul Republicii Moldova este una dezastruoasă și se manifestă prin dispariția unor specii de pești, reducerea drastică a populațiilor de pești existente și îngrădirea migrației peștilor care se ridică din josul râurilor în perioada de primăvară pentru depunerea icrelor. Suntem întru totul de acord cu autorul în ceea ce privește comiterea sistematică a ilegalităților în domeniul piscicol manifestate prin pescuitul neautorizat, excesiv și cu unelte interzise, inclusiv prin instalarea plaselor de-a curmezișul râurilor dintr-un mal până în celălalt. Aceste fenomene au loc începând cu localitățile de la frontiera de stat (raionul Ștefan Vodă pe râul Nistru și raionul Cahul pe râul Prut) și de-a lungul râurilor până în partea de nord a republicii.

În acest context, prin prevederile proiectului autorul intenționează să majoreze sancțiunile contravenționale pentru încălcarea regulilor de protecție a resurselor piscicole și a regulilor de pescuit, și să introducă răspunderea penală pentru pescuitul ilegal. Totodată, autorul propune modificarea Legii nr. 149 din 08 iunie 2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura prin stabilirea interdicției pentru persoanele fizice de a practica pescuitul industrial/comercial. Drept

argument în acest sens autorul menționează multiplele cazuri de utilizare a plaselor de pescuit pe râul Nistru, pescuitul ilegal, fără autorizație, fără control și fără limite, fapte care acționează într-o manieră distructivă asupra echilibrului sistemului ecologic și asupra biocenozei acvatice.

Reiterăm faptul că suntem de acord cu autorul în ceea ce privește existența problemelor grave legate de pescuitul în obiectivele acvatice piscicole naturale de pe teritoriul statului, precum și a necesității soluționării acestora prin reglementarea clară a regulilor de pescuit și a răspunderii care inevitabil trebuie să survină în urma încălcării acestora. Un moment important în acest sens, care urmează a fi reflectat în prevederile proiectului, necesar pentru soluționarea situației dificile existentă la momentul actual în bazinele acvatice naturale, legată de pericolul real al dispariției, în viitorul apropiat, a majorității speciilor de pești, este schimbarea efectivă a acestei situații. Astfel, pe de o parte, în intenția sa nobilă de a pune capăt ilegalităților din domeniul piscicol, adică de a interzice pescuitul ilegal și excesiv, autorul stabilește interdicția persoanelor fizice de a practica pescuitul industrial/comercial. Pe de altă parte însă, autorul încurajează practicarea pescuitului industrial/comercial de către persoanele juridice, pe motivul că acestea sunt înregistrate, duc evidența contabilă și sunt supuse impozitării. Totuși, autorul nu aduce careva argumente sau garanții în ceea ce privește excluderea posibilității pescuitului excesiv de către persoanele juridice. Mai mult ca atât, potrivit anexei nr. 1 la Legea nr. 149/2006 pentru pescuitul industrial/comercial este permisă utilizarea năvoadelor, plaselor și ietelor (pct. 12), iar la pescuitul speciilor nevaloroase de pește, se admite folosirea uneltelor cu dimensiunea ochiului mai mică decât cea stabilită cu acordul organului de stat abilitat cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului (pct. 13). În cel din urmă caz este indiscutabilă discreția excesivă acordată, de către legiuitor, organului de stat abilitat cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului de a-și da acordul, care poate fi influențat sau viciat în dependență de situație și interese, pentru folosirea uneltelor cu dimensiunea ochiului mai mică decât cea stabilită în lege. În acest context, pericolul determinării organului de stat abilitat cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului de a-și da acordul pentru folosirea uneltelor cu dimensiunea ochiului mai mică decât cea stabilită de lege, este unul potențial și poate surveni, în special, sub influența agenților economici din domeniu.

Prin urmare, modificările propuse în proiect nu vor schimba mult situația din domeniul prenotat, iar procesul de dispariție a speciilor de pești, care încă mai există în bazinele acvatice piscicole naturale de pe teritoriul Republicii Moldova va fi dus până la sfârșit.

Generalizând cele expuse mai sus, concluzionăm că, în varianta actuală, proiectul nu va schimba semnificativ situația deplorabilă în care se află fondul piscicol din obiectivele acvatice piscicole naturale ale statului. În aceste condiții, în cazul refuzului autorului de a accepta obiecțiile formulate în prezentul raport de expertiză, Centrul optează pentru nepromovarea în continuare a proiectului.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Prevederile proiectului nu presupun cheltuieli financiare suplimentare din bugetul public național.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

În varianta actuală prevederile proiectului promovează interesele persoanelor juridice care practică pescuitul industrial/comercial și care sunt în detrimentul interesului public, care constă dreptul și obligația statului de a proteja și utiliza rațional toate resursele biologice acvatice din obiectivele acvatice piscicole proprietate publică de pe teritoriul său.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Potrivit prevederilor Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, la inițierea procesului de elaborare a

deciziei, autoritatea publică plasează pe pagina web oficială, cu cel puțin 15 zile lucrătoare până la examinarea deciziei, anunțul referitor la inițierea elaborării deciziei care trebuie să conțină: argumentarea necesității de a adopta decizia, termenul-limită, locul și modalitatea în care cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate pot avea acces la proiectul de decizie și pot prezenta sau expedia recomandări, datele de contact ale persoanelor responsabile de recepționarea și examinarea recomandărilor.

La momentul efectuării expertizei anticorupție proiectul este plasat pe pagina web a Parlamentului.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

3. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

9. Alte obiecții

La art. III din proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 149/2006

„1. În conținutul Legii cuvintele „fizice și” se exclud și anume în art. 3 la noțiunea de „cotă”, art. 11 alin. (1), art. 17 alin. (2), art. 21 în denumire și conținutul alineatului, art. 33 alin. (2) lit. c).

2. Din art. 12 alin. (1) cuvintele „precum și persoanelor fizice, la cerere” se exclud.”

În cazul în care autorul intenționează schimbarea incontestabilă a situației din domeniul piscicol, pescuitul industrial/comercial în râurile de pe teritoriul Republicii Moldova urmează a fi interzis. Continuarea pescuitului industrial/comercial pe teritoriul țării, în special în râurile Nistru și Prut, în situația în care Republica Moldova nu are ieșire directă la mare, va avea drept consecință distrugerea ireparabilă a biodiversității piscicole în obiectivele acvatice piscicole naturale, iar speciile existente de pești, multe dintre care sunt pe cale de dispariție, în cel mai apropiat timp riscă să rămână doar în enciclopedii.

Recomandarea: Propunem autorului expunerea punctului art. III din proiect în următoarea redacție:

„Art. III Legea nr. 149 din 08 iunie 2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, publicată la 11 august 2006 în Monitorul Oficial nr. 126-130, art. 597, cu modificările și completările ulterioare se modifică după cum urmează:

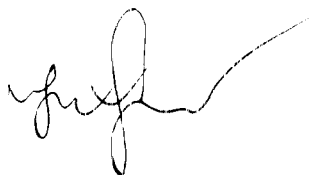
1. În textul legii cuvintele „industrial/comercial” din definiția noțiunii „permis de pescuit” art. 3, din denumirea și alin. (1) al art. 12, cuvintele „certificatului de atribuire a cotei anuale de pescuit industrial/comercial, permisului de pescuit industrial/comercial” din alin. (1) art. 11, art. 17, art. 17 cu indicele 1, art. 21, lit. q) art. 38, se exclud.

2. În definiția noțiunii „pescuit industrial/comercial” art. 3, cuvântul „naturale” se substituie cu cuvântul „artificiale”.

3. La b) alin. (2) art. 33 cuvântul „întreprinderile” se substituie cu cuvântul „persoanele”.

4. Legea se completează cu un nou art. 11 cu indicele 1 cu următorul cuprins: „Pescuitul industrial/comercial în obiectivele acvatice piscicole naturale de pe teritoriul Republicii Moldova este categoric interzis”.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23 august 2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03 mai 2007, de către

Vadim Gheorghita
inspector superior Direcția legislație și expertiză anticorupție
21 februarie 2013

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a Centrului Național Anticorupție - www.ccec.md